

Мажена КОВАЛЬСЬКА

Польська мова за **4** тижні

Інтенсивний курс **польської**
мови з компакт-диском

УДК 81'374
ББК 92
Д66

Marzena Kowalska

Польська мова за 4 тижні

Інтенсивний курс польської мови з компакт-диском

Tłumaczenie: *Bożena Antoniak*

Ilustracje: *Adam Olchowik*

© Copyright by Wydawnictwo REA s.j., Warszawa 2004

Ковальська М.

К56 Польська мова за 4 тижні. Інтенсивний курс польської мови з компакт-диском. —
Тернопіль: Богдан, 2010. — 464 с.

ISBN 978-966-10-1175-4

Запропонований у посібнику інтенсивний курс польської мови зацікавить не лише тих, хто починає її вивчати, а й тих, у кого виникла потреба швидко та ефективно відтворити в пам'яті польську лексику і повторити граматику. Навчальний матеріал доповнено пізнавальною інформацією про деякі звичаї і традиції поляків.

До посібника додається компакт-диск із записами всіх діалогів.

УДК 81'374
ББК 92

Охороняється законом про авторське право. Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавця.

ISBN 978-966-10-1175-4

© Wydawnictwo REA, Warszawa, 2004

© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2010

ЗМІСТ

Вступ	III
-------	-----

Умовні позначення та скорочення	VI
Польський алфавіт	VI

1. SKLEP „GLOBUS” 2

ЛЕКСИКА • Розваги

ГРАМАТИКА • Кількісні числівники 1–10 • Рід іменників • **To jest album** – вказівні займенники (1) • **Co to jest? Kto to jest?** – Що це? Хто це? • **Czy to jest ...?** – Це...? • **Ile kosztuje? Ile kosztują?** – Скільки коштує.../кошують...? • Сполучник **ale** • Прислівник **bardzo** • **Może to notes** – висловлення припущення

РОЗМОВЛЯЄМО • Привітання. Прощання • Після привітання (1)

ВПРАВИ

Co słyszać? – Що чувати?

2. JESTEM UKRAINKĄ 14

ЛЕКСИКА • Країни та національності • Мови. Я говорю по-...

ГРАМАТИКА • **Ja, ty, ...** – особові займенники • Дієслово **być** – теперішній час • Дієслово **mówić** – теперішній час • **Czy...?** Вживання питального слова **czy...?** • Іменник – категорія відмінка • **Jestem Ukrainką** – орудний відмінок іменників (1) • **Czy pan jest Ukraińcem? Pan, pani** – форми мовного етикету • **Mówię po polsku** – Розмовляю польською

РОЗМОВЛЯЄМО • Після привітання (2) • Знайомимося

ВПРАВИ

Коли говорять pan/pani, а коли – ty?

3. CZY TO JEST PANI KURTKA? 28

ЛЕКСИКА • Форми мовленнєвого етикету • Речі, за якими ми завжди стежимо • Кольори

ГРАМАТИКА • Дієслово **mieć** – теперішній час • **Brazowa, długa kurtka** – прикметник + іменник • **Moja kurtka** – присвійні займенники (1) • **Czyj to (jest) dom?** – Чий це будинок? • **Ta kurtka jest inna** – вказівні займенники (2) • **Waldek to (jest) twój kolega?** – Вальдек – це твій колега? • Прислівник **trochę** • Сполучник і та **ale**

4. GDZIE JEST HOTEL „BRISTOL”?

38

ЛЕКСИКА • У місті

ГРАМАТИКА • Кількісні числівники 11–20 • **Czy państwo wiedzą...?** – Чи ви знаєте...? • Дієслова **mieszkać, rozumieć, wiedzieć** – теперішній час • Дієслово **robić** – теперішній час • **Proszę iść prosto...** – Ідіть прямо... • Прислівники **daleko, blisko** • Займенники **tu, tutaj, tam** • **To nic pilnego** – заперечні займенники **nic, nikt** • **Gdzie jest...?** – Де знаходиться...?

РОЗМОВЛЯЄМО • **Przepraszam, gdzie jest...?** – Вибачте, де знаходиться...? • Відповідь на **dziękuję** • Пропонуємо напої (1)

ВПРАВИ

Польська гостинність

5. W KAWIARNI

50

ЛЕКСИКА • Продукти харчування • Напої • Професії

ГРАМАТИКА • Дієслова **studiować i pracować** – теперішній час • **Jestem dziennikarzem** – орудний відмінок іменників (2) • **Aktor, aktorka** – назви професій • **To (jest) dobry muzyk** – Це хороший музикант • **Znasz Marsalisa?** – знахідний відмінок іменників • Рухоме **e** • **Zapraszam cię** – знахідний відмінок особових займенників • **W Polsce** – місцевий відмінок іменників • **Jaki...?** – Який...? • **Pracujesz czy studiujesz?** – Ти працюєш чи вчишся? • Дієслова **wiedzieć i znać** • **To (jest) ciekawe!** – Це цікаво!

РОЗМОВЛЯЄМО • Замовляємо напої в кафе

ВПРАВИ

6. JAKI ON JEST?

66

ЛЕКСИКА • Зовнішність • Інтереси, хобі • Особисті дані

ГРАМАТИКА • Кількісні числівники 20–100 • Дієслово **chcieć** – теперішній час • **Myślę, że** – висловлення власної думки • Зворотне дієслово **interesować się** – теперішній час • **Co to znaczy?** – Що це означає? • **Mam nowego dyrektora** – прикметник у знахідному відмінку • **Jaki on jest?** – Який він? • **Jak on/ona ma na imię?** – Як його/її звуть? • **Ile on/ona ma lat?** – Скільки йому/їй років? • Узгодження числівників з іменниками **rok, lata**

ЛЕКСИКА

a *частка* – а

a u ciebie? – а в тебе?

aha *вигук* – ага

album *ч* – альбом

ale *спол.* – але

bardzo *присл.* – дуже

bilet *ч* – квиток

biuro *с* – офіс

co *займ.* – що

co słyszać? – що чувати?

cześć! *вигук* – привіт!

czy (*частка пит., у частині випадків не перекладається*)

– чи

dobrze *присл.* – добре

drogi *прикм.* – дорогий

dyktafon *ч* – диктофон

dziękuję – дякую

ile – скільки

ile kosztuje...? – скільки коштує?

jest – форма 3-ї особи теп. часу одн. дієслова **być**

kalendarz *ч* – календар

kalkulator *ч* – калькулятор

kolega *ч* – колега, знайомий

koleżanka *ж* – колега, знайома

koleżanka z pracy – знайома з роботи

koniak *ч* – коньяк

kto *займ.* – хто

lampa *ж* – лампа

ładny *прикм.* – гарний
może – може, можливо
nie *част.* – не, ні
no to do jutra – ну, то до завтра
notes *ч* – записник
o *прийм.* – про
piwo *с* – пиво
poproszę – будь ласка
proszę pani (*ввічливе звертання до жінки*) – пані
sklep *ч* – магазин
spotkanie *с* – зустріч
szef *ч* – шеф

szkoła *жс* – школа
tak – так
tani *прикм.* – дешевий
telefon *ч* – телефон
to – це
ty *займ.* – ти
wiem – знаю
nie wiem – не знаю
wino *с* – вино
w porządku – в порядку
złoty *ч* – злотий
10 złotych – десять злотих

РОЗВАГИ

dyskoteka *жс* – дискотека
filharmonia *жс* – філармонія
galeria *жс* – галерея
kino *с* – кіно
pub *ч* – паб

kawiarnia *жс* – кав'ярня
muzeum *с* – музей
restauracja *жс* – ресторан
opera *жс* – оперний театр
teatr *ч* – театр

ГРАМАТИКА

Кількісні числівники 1–10

1 jeden	6 sześć
2 dwa	7 siedem
3 trzy	8 osiem
4 cztery	9 dziewięć
5 pięć	10 dziesięć

Рід іменників

Усі іменники польської мови, як і української, належать до одного з трьох родів: чоловічого, жіночого або середнього. Рід іменника визначає спосіб його відмінювання. На рід іменників вказують їхні закінчення.

1. до чоловічого роду належать іменники, які в однині закінчуються на **приголосний** (напр.: hotel, dom, obraz, teatr).
2. до жіночого роду належать іменники, які в однині закінчуються на **голосний -а** або **-і** (напр.: lampa, pani, sprzedawczyni, restauracja).
3. до середнього роду належать іменники, які в однині закінчуються на **голосний -о** або **-е** (напр.: okno, pole, auto, dziecko), а також на **-um** (muzeum, liceum, konserwatorium).

Зверніть увагу! У польській мові є невелика група іменників, які мають закінчення **-а** і позначають осіб чоловічого роду: kolega, mężczyzna, poeta, dentysta, specjalista. Деякі іменники, що закінчуються на приголосний, належать до жіночого роду: pos, sól.

TO JEST ALBUM – вказівні займенники (1)

У реченні **To jest album** займенник **to** виконує вказівну функцію.

Ствердження:

- To jest*** album. – Це альбом.
To jest Adam. – Це Адам.
To jest opera. – Це опера.

Заперечення:

- To nie jest** album. – Це не альбом.
To nie jest Adam. – Це не Адам.
To nie jest opera. – Це не опера.

- У польській мові, на відміну від української, вживаються форми теперішнього часу дієслова **być** (однина **jestem, jesteś, jest**; множина **są**).

CO TO JEST? KTO TO JEST? – Що це? Хто це?

Питаючи **Co to jest?**, запитуємо про річ, предмет.

- Co to jest?** To jest **kalendarz**. – Що це? Це календар.
Co to jest? To jest **telefon**. – Що це? Це телефон.

Питаючи **Kto to jest?**, запитуємо про живу істоту, людину.

- Kto to jest?** To jest **Tomek Kubiak**. – Хто це? Це Томек Кубяк.
Kto to jest? To jest **Beata**. – Хто це? Це Беата.

CZY TO JEST...? – Це...?

Czy to jest notes?	– Це записник?
Tak , to jest notes.	– Так, це записник.
Nie , to nie jest notes.	– Ні, це не записник.
Czy to jest Tomek Kubiak?	– Це Tomek Кубяк?
Tak , to jest Tomek Kubiak.	– Так, це Tomek Кубяк.
Nie , to nie jest Tomek Kubiak.	– Ні, це не Tomek Кубяк.

У розмовній мові питальна частка **czy** часто пропускається. Тоді запитання на зразок **Czy to jest notes?** набуває у мові питальної форми лише завдяки інтонації:

To jest **Tomek**?

Nie, to nie jest **Tomek**.

ILE KOSZTUJE? – Скільки коштує?

Бажаючи дізнатися про ціну товару, ми використовуємо конструкцію **Ile kosztuje...?** (однина) або **Ile kosztują?** (множина)

Ile kosztuje notes? – 4 złote.	– Скільки коштує записник?
	– 4 злотих.
Ile kosztuje kawa? – 8 złotych.	– Скільки коштує кава? – 8 злотих.
Ile kosztują nożyczki? – 20 złotych.	– Скільки коштують ножиці? – 20 злотих.

• Якщо ми не знаємо, як по-польськи називається предмет, який нас зацікавив, запитуємо: **Ile to kosztuje?** – Скільки це коштує?

– **Ile to kosztuje?** – 10 złotych.

– **To kosztuje dwa złote** (pięć złotych).

Сполучник ALE

Сполучник **ale** використовується при протиставленні двох фактів (рис, якостей і т. п.).

To jest *ładny*, **ale** *drogi* kalendarz.

To jest *tani*, **ale** *dobry* pub.

Прислівник BARDZO

Польські прислівники, як і українські, не відмінюються. Прислівник **bardzo** (дуже) виражає підсилення якості предмета, дії або стану. У реченні прислівник **bardzo** ставимо перед прикметником, іншим прислівником або перед дієсловом.

To jest **bardzo** ładny kalendarz. – Це **дуже** гарний календар.
To jest **bardzo** tani notes. – Це **дуже** дешевий записник.

– Jak się masz? – Як справи?
– **Bardzo** dobrze. – **Дуже** добре.

MOŻE TO NOTES? – висловлення припущення

Частку **może** використовуємо для вираження непевності, припущення.

– Co to jest? – Nie wiem, **może** kalendarz.
– Що це? – Не знаю, може, календар.

– Kto to jest? – Nie wiem, **może** profesor?
– Хто це? – Не знаю, може, професор?

– Ile to kosztuje? – Nie wiem, **może** 5, **może** 8 złotych.
– Скільки це коштує? – Не знаю, може, п'ять, може, вісім злотих.

РОЗМОВЛЯЄМО

Привітання, прощання

nieformalne
(неофіційні форми):
powitania – привітання

– Cześć! – Привіт!

formalne
(офіційні форми):
powitania – привітання
– Dzień dobry! – Добрий день!

– Dobry wieczór! – Добрий вечір!
– Witam! – Вітаю!

pożegnania – прощання

- Cześć! – Привіт! Па!
- Do jutra! – До завтра!
- Do zobaczenia! – До зустрічі!
- Na razie! – Привіт!
- Pa! – Па!

pożegnania – прощання

- Do widzenia! – До побачення!
- Dobranoc! – На добраніч!

На привітання звичайно відповідаємо тими ж словами, напр.: Dzień dobry! – Dzień dobry!; Cześć! – Cześć!

Після привітання

У дружній, неформальній обстановці, в розмові з друзями, рідними використовуються такі вирази:

Co słychać? – Що нового?

Jak się masz? – Як поживаєш? Як ся маєш?

Jak leci? – Як справи?

Відповісти на них можна так:

☺	(Wszystko) Dobrze.	– (Все) добре.
☺	(Wszystko) W porządku.	– Все в порядку.
☺☺	Bardzo dobrze.	– Дуже добре.
☺☺☺	Świetnie.	– Чудово.
☺☹	Tak sobie.	– Так собі.
☹☹☹	Fatalnie.	– Жахливо.

Часто у відповідях зустрічаються вирази:

– Jak się masz?

– Dziękuję, dobrze, **a ty?**

– Jak leci?

– Dziękuję, dobrze, **a u ciebie?**

– Як ся маєш?

– Дякую, добре, **а ти?**

– Як справи?

– Дякую, добре, **а в тебе?**

ВПРАВИ

1

Визначте рід поданих нижче іменників і впишіть їх у відповідні стовпчики таблиці: bilet, lampa, koleżanka, spotkanie, pub, biuro, szkoła, kino, restauracja, wino, szef, piwo, opera, teatr.

rodzaj męski
чоловічий рід

.....
.....
.....
.....
.....

rodzaj żeński
жіночий рід

.....
.....
.....
.....
.....

rodzaj nijaki
середній рід

.....
.....
.....
.....
.....

2

Поставте запитання **Kto to jest?** або **Co to jest?** залежно від відповіді.

- .....? To jest dyktafon.
- .....? To jest Wisława Szymborska.
- .....? To jest Anna Seniuk.
- .....? To jest kalkulator.
- .....? To jest Andrzej Wajda.

3

Доповніть речення за зразком: To jest ładny, **ale drogi** kalendarz.

- To jest dobry, ale ..... album.
- To jest drogi, ale ..... telefon.
- To jest tani, ale ..... pub.

Дайте відповіді на запитання:

1. Czy to jest pub?

Tak, ...

Nie, ...

2. Czy to jest kalendarz?

Tak, ...

Nie, ...

3. Czy to jest kino?

Tak, ...

Nie, ...

4. Czy to jest tani notes?

Tak, ...

Nie, ...

5. Czy to jest drogi koniak?

Tak, ...

Nie, ...

Перекладіть подані в дужках слова польською мовою. Складіть з ними запитання за зразком: **Czy to jest kino?**

1. (ресторан) .....?

2. (календар) .....?

3. (театр) .....?

4. (оперний театр) .....?

5. (записник) .....?

а) Запитайте, що скільки коштує, і прочитайте ціни.

1. – ..... bilet? – 2 złote.

2. – ..... notes? – 4 złote.

3. – ..... kalendarz? – 8 złotych.

4. – ..... piwo? – 5 złotych.

б) Прочитайте речення. Зверніть увагу на інтонацію запитання.

5. – Ile to kosztuje ? – 3 złote.

6. – Ile to kosztuje? – 6 złotych.

7. – Ile to kosztuje? – 1 złoty.

7

Дайте відповіді на запитання (зверніть увагу на малюнки).

1. – Co słyszać? ☺ – .....

2. – Co słyszać? ☹ – .....

3. – Co słyszać? ☺☺☺ – .....

4. – Co słyszać? ☹☹☹ – .....

5. – Co słyszać? ☺☹ – .....

8

Прочитайте вирази. Відзначте привітання знаком +.

1. Do widzenia.

2. Dzień dobry.

3. Na razie.

4. Cześć.

5. Do zobaczenia.

6. Dobry wieczór.

7. Do jutra.

8. Dobranoc.

Що чувати?

На питання **Co słycać?** поляк не завжди відповідає коротко: **świetnie, dobrze**. Почувши таке запитання, він часто розлого розповість Вам про те, що саме перейшов на нову роботу, збирається купити нове авто, узяв кредит на будинок... Приготуйтеся вислухати досить довгу розповідь! Запитання **Co słycać?** – це для поляків можливість розповісти про свої справи, навіть якщо вони далеко не блискучі. Зрозуміло, що така відвертість можлива лише у неформальних стосунках. Тому із запитанням **Co słycać?** звертаються, переважно, до знайомих або родичів.

Скаржитися на життя поляки люблять так само, як і українці!